

Kozí brada neboli Tragopogon a ovesný kořen čili Haferwurz

Podívejme se trochu blíže na zajímavý a dosti pozoruhodný název kozí brady pórolisté, vědecky zvané *Tragopogon porrifolius*. Jak kozí brada souvisí s naší kozou?

Název kozí brada je odvozen od podoby zralých květenství, která, jsou-li ještě zavřena, mají tvar velmi podobný chlupům na bradě kozy. Toto pojmenování slyšíme ve vědeckém jméně rostliny *Tragopogon*, jež pochází z řečtiny. *Tragos* tu znamená kozel a *pogón* je brada, vous. Je české

příbuzného černého kořene, který je, jak napovídá jeho jméno, černý. S ovsem jako obilovinou ale kozobrada příbuzná nijak samozřejmě není. Jedním z jmen pro kozí bradu v němčině je ostatně také *Weisswurz*, tedy bílý kořen. Toto pojmenování dobře naznačuje protiklad nebo odlišení

Bělavá barva kořenů připomíná barvu ovsa, snad proto je kozí brada označována jako ovesný kořen.

Podle kozy a jejího vousu na bradě získala jméno i jedna zelenina.

pojmenování kozí brada tedy vlastně překladem z řečtiny, stejně jako starší německé *Bocksbart*. Druhové označení pórolistá je odvozeno od tvaru listů připomínajících pórek a jedlých stejně tak jako pórek. Opět vychází a je odvozeno z vědeckého, zde latinského, druhového jména *porrifolius*, to od *porrum*, to je pór a *-folius*, což na konci slova znamená *-listý*. Někdy užívaný název kozí brada fialová, vychází pak z barvy fialových květů, a to na rozdíl od příbuzné kozí brady luční (*Tragopogon pratensis*), která kvete žlutě.

Pojmenování ovesný kořen je zase překlad z němčiny. V němčině je to totiž *Haferwurz*, ale stejně i polsky *korzonki ovsiane*, rusky *ovsjanij kořen* apod. Toto označení jde možná dát do souvislosti se žlutou či běložlutou barvou kořenů. A to na rozdíl od

Podobnost s vousem na kozí či kozlí bradě dala kozí bradě její jméno.

od *Schwarzwurz* neboli černý kořen. V angličtině se lze setkat s pojmenováním „*Vegetable Oyster*“, tedy „zeleninová ústřice“, podle chuťové podobnosti této zeleniny s ústřicemi.

Rozmanitost názvů této zeleniny lze doplnit tím, že někdy se u kozí brady setkáme také s pojmenováním *salsifis* nebo *salsify*.

pd

FOTO
– archiv Gengelu